

Posudek vedoucího bakalářské práce

Příjmení a jméno řešitele: **Tereza Blahůtová**

Název bakalářské práce: **Oděvy pro seniory**

Jak již z názvu práce vyplývá, zpracované téma bakalářské práce se zabývá studií oděvů pro seniory. Zaměřuje se na problémy související se stářím a snaží se na ně reflektovat návrhem kolekce oděvů pro tuto skupinu obyvatel, která se stává stále méně zanedbatelnou.

V rešeršní části autorka práce přechází od pojmů definujících stáří po jeho nejčastější obtíže a komplikace. Z těchto problémů jsou řešena zejména inkontinence, která však není z hlediska požadavků na oděvy dále řešena. Na konci teoretické části je velmi stručně zmíněn i fyziologický komfort.

Rešeršní část je psána spíše stručně a až na některé kapitoly nezachází přímo do detailů. Ke zpracování práce studentka využila široké spektrum dostupné literatury, ne vždy jsou však správně použity odkazy na zdroje, u některých částí textu nejsou citace uvedeny vůbec.

Experimentální část práce se skládá ze dvou různých bodů.

Pomocí dotazníkového šetření byl proveden průzkum z hlediska vhodnosti a připomínek k běžně dostupným oděvům pro seniory jednak z pohledu samotných seniorů, jednak z pohledu jejich ošetřovatelů.

Studentka navrhla dvě verze dotazníku, jejichž výsledky dále v práci souběžně zpracovává a sbírá tak podněty do závěrečné části práce, tedy pro návrh samotných oděvů.

Úkolem druhé části experimentu bylo na základě teoretických poznatků a informací z dotazníků navrhnout vhodné oděvy pro seniory.

V práci jsou navrženy celkem tři svrchní oděvy, jeden z nich ve dvou variantách. Dva z oděvů jsou určeny pro trupovou část, jeden z oděvů je určen pro dolní část těla.

V závěru práce je ještě uveden stručný dotazník, který byl použit pro možnost zhodnocení navrhovaných oděvů seniory.

Připomínky k práci:

Celkový dojem práce snižuje počet překlepů a pravopisných chyb, kterých by bylo záhodno se vyvarovat. Dále předkládaná práce obsahuje spoustu nepřesných a zavádějících formulací, které jsou v některých případech vytrženy z kontextu. Pro ilustraci uvádím několik příkladů:

- Již v předchozí verzi práce bylo studentce vytýkáno, že použitý zdroj v kapitole 1.3.1.1 na str. 27 se dle názvu zabývá vyvářkou oděvů, uvedené informace však evidentně pramení ze zušlechťovacího procesu, což je potvrzeno citovanou literaturou. Studentka pouze vyměnila pár slov, čímž neopravila chybu.
- V experimentální části jsou nepřesně specifikované stehy a švy, i přesto, že se studentka odkazuje na normy – tyto zdroje nejsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Otázky a náměty k rozpravě:

1. Na konci práce je uveden dotazník vhodnosti navržených oděvů. Proč byl tento dotazník adresován pouze seniorům, když na něm měli svůj podíl i pečovatelé?
2. V práci navrhuje tři svrchní oděvy. Do jakých podmínek byste tyto oděvy doporučovala, s ohledem na jejich materiálové složení a jaká by byla jejich údržba?
3. Zamýšlela jste se nad použitím drobné přípravy u navrhovaných oděvů vzhledem k nutnosti údržby?

Konstatuji, že tato bakalářská práce **splňuje všechny body zadání**. Bakalářská práce je na úrovni, která **odpovídá standardu bakalářské práce** a splňuje požadavky pro udělení odpovídajícího akademického titulu.

Bakalářská práce byla kontrolována systémem IS/STAG pomocí kterého bylo zjištěno, že práce vykazuje schodu z 64%. Velká míra shody je však s prací samotné autorky, která byla při obhajobě vrácena na dopracování. V tomto případě se tedy **nejedná o plagiátorství**. Studentka tedy neporušuje právní předpisy upravující ochranu duševního vlastnictví (§31 zákona č.121/2000 Sb.).

Vzhledem k výše zmíněnému posudku práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou

„dobře“.

V Liberci 15. 5. 2019

Ing. Eva Hercíková

Recenze bakalářské práce

Název práce: Oděvy pro seniory

Autor práce: Tereza Blahútová

Vedoucí práce: Ing. Eva Hercíková

Předložená bakalářská práce se věnuje oděvům vhodným pro seniory a to pro seniory se zdravotními potížemi a zdravotním omezením. Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část se věnuje rešerši v oblasti nejčastějších tělesných změn a kožních problémů seniorů v důsledku stárnutí postavy, a požadavků kladených na oděvy. Velkým nedostatkem teoretické části práce je zpracování textu, práce s literaturou a její citace. Autorka nemá správně citované věty, odstavce či celé kapitoly. Řada odstavců je zcela bez citací, uvedené údaje a tvrzení jsou často citovány z internetových zdrojů, které jsou zveřejněny za účelem propagace výrobků či jako diskusní a neodborné internetové stránky (např. Inkontinence 2010, Abena, Vitalion, Aktivita pro zdraví a podobně). Způsob použité citace je nepřehledný, čtenář musí dohledávat v seznamu použité literatury, kdy zcela není zachován abecední pořádek či citace prvního z uvedených autorů). Některé uvedené citace se mi nepodařilo v seznamu použité literatury dohledat.

V rešerši jsou obsažena témata, která dle mého názoru nejsou předmětem práce (například příznaky a léčba inkontinence, příznaky osteoartrózy, doporučené vitamíny a strava pro lepší pokožku apod.). Současně však ale chybí zaměření rešerše na změnu držení těla a vznik lordózy či ketózy, otoky nohou v oblasti nártu, která je u seniorů vyššího věku častá. U kožních problémů bych uvítala informace i o dalších kožních onemocněních u seniorů jako jsou například bérce, proleženiny apod. Kromě inkontinenčních pomůcek není v rešerši uveden přehled dalších dostupných pomůcek a oděvů pro seniory.

V části o požadavcích kladených na oděvy pro seniory se autorka rozsáhle zabývá důležitostí znalosti symbolů údržby, kdy se opírá o literaturu internetového zdroje Textil Forum a věnuje se způsobům vyvažování oděvů, proti tomu se stručně věnuje oděvnímu komfortu a snadnosti oblékání oděvů.

V rešeršní části je řada vět, které nejsou gramaticky správné, jejich význam je pak i nesmyslný (např. „Velmi důležitá je snadnost oblékání a svlékání oděvů, na neschopnosti oblékání či svlékání oděvů velmi závisí zdravotní stav jedince a také jeho věk.“). S některými tvrzeními nesouhlasím (např. „Ekzémy postihují každého jedince.“, „Senioři, především ve věku od 60 let, nevyhnutelně trpí problémy, které jim brání či znesnadňují....“).

V praktické části práce autorka připravila 2 druhy dotazníků a to pro seniory a pro jejich ošetřovatele. Dotazníky bylo osloveno 351 respondentů, 299 seniorů a 52 ošetřovatelů – pečovatelů.

Dotazníky pro seniory vyplňovaly osoby od 60 let výše. Jak autorka uvádí, tak senioři převážně ve věku 60-66 uváděli, že nemají zdravotní omezení a zajímají se hlavně o estetické a užité vlastnosti oděvu. Dle mého názoru měla být tato skupina či konkrétní dotazníky respondentů bez potíží z dalšího vyhodnocování vyřazena, aby mohlo být další šetření zaměřeno na osoby se změnou tělesných systémů, což je stěžejní částí práce. U otázky č. 4 nevidím jako vhodné kombinovat zdravotní potíže s vlastnostmi oděvu, obzvláště, když respondent má možnost jen jedné volby. U otázky 7 by bylo vhodné uvést i další materiálové vlastnosti, jako je např. tvarová stálost. U otázky 8 by bylo vhodné uvést běžné kombinace materiálů, jako je např. bavlna a elastan, které jsou dostupné na trhu. Je zajímavé, že 31 respondentů upřednostňuje hedvábné pyžamo i přes jeho vyšší pořizovací cenu a náročnost na údržbu. Je otázkou, jaké hedvábí je myšleno, zda polyesterové či „pravé hedvábí“. Ve shrnutí výsledků je uvedeno, že nejoblíbenějším oděvním materiálem je 100% bavlna, případně bavlna + elastan a vlna, autorka pomíjí požadavek na len.

Dotazník pro pečovatele považují za přínosnější, protože práce ošetřovatelů je náročná a jejich názory jsou na základně praxe získané při péči o seniory se zdravotními potížemi. Z tohoto dotazníku bych měla připomínku k otázce 6 a to k nabídce možných materiálů, ze kterých jsou oděvy na jejich pracovišti používány.

Na základě získaných poznatků autorka navrhla 3 typy oděvů, přičemž jeden z nich má uvedenu další úpravu.

Prvním oděvem je dlouhá košile rovného střihu. Její technický popis je velmi stručný bez upřesnění detailů. Dále je uvedena charakteristika oděvu z hlediska jeho uplatnění. Pro tento oděv volí zdrhovadlo (někde použit termín zip) s dvěma jezdcí. Doporučeným materiálem je pletenina ze 100% bavlny či její směs s elastanem. Již není řešena vhodná vazba.

Druhým oděvem je dámská halenka / pánská košile. Technický popis je opět velmi stručný a nepopisuje oděv komplexně. Autorka zapínání halenky řeší formou samolepícího stuhového uzávěru. Dále uvádí modifikaci halenky, kdy má hřejivý díl z merino vlny.

Třetím oděvem jsou kalhoty se zvýšeným pasem a zateplením v oblasti beder. Opět mají velmi stručný popis. Kalhoty mají zateplení v oblasti beder a jsou zapínány na samolepící stuhový uzávěr.

V rámci hodnocení navržených oděvů pro seniory jsou dále uvedeny podněty od respondentů.

Dle mého názoru mohla autorka navrhnout oděvy s více úpravami, aby byly uzpůsobeny změnám postavy a nejčastějším zdravotním potížím (např. inkontinence, kožní potíže...).

Dotazy k práci:

1. V případě, že by došlo k vyloučení dotazníků seniorů, kteří nemají zdravotní potíže, jak by vypadalo vyhodnocení dalších částí dotazníků? Doplněte do práce.
2. Jaké požadavky z hlediska údržby jsou kladeny na údržbu oděvu v pečovatelských zařízeních z hlediska desinfekce, teploty praní a žehlení (mandlování)?
3. Jakou vazbu pleteniny byste volila pro Vámi navržené oděvy ze 100% bavlny?
4. Je zdrhovadlo vhodným prvkem s ohledem na požadavky údržby oděvů?
5. Dle obr. 14 a 15. se jedná o zdrhovadlo o šíři spirály 5mm, které se užívá např. do bund, myslíte, že takto „hrubé“ zdrhovadlo je vhodné i pro Vaši košili?
6. Jsou samolepící stuhové uzávěry vhodné do oděvů? Jaké jsou poznatky při jejich údržbě v průběhu praní a žehlení? Dle zkušeností nalepovací stuhové uzávěry není možné zajistit prošíáním, protože dochází k nanesení lepicí části na strojní šicí jehlu a následnému poškození. Jak byste to řešila jinak?
7. Jak byste řešila konstrukčně a technologicky zapínání v místě zesílené části u předního dílu halenky?

Předložená práce je rozsáhlá, avšak jednotlivé kapitoly nejsou psány s pečlivostí, jak po stránce obsahové, tak formální. V práci jsou gramatické chyby, ve větách chybí čárky, citace literatury v rešeršní části je velmi slabá.

Bakalářská práce studentky Blahůtové splňuje všechny body zadání a má náležitosti bakalářské práce. S ohledem na zpracování práce a předpoklad, že autorka odpoví výše dotazované, práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji:

„dobře“.

V Liberci 14. května 2019

Ing. Katarína Lorenčíková